

MECLİSİN GENEL BAŞKANLIĞI
Grup Başkanlığı
Sayı: 9067
Tarih: 05.10.2020

34650

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih DÖNMEZ** tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU
İstanbul Milletvekili

Nevşehir Hacıbektaş'a bağlı Karaburç ve Karaburna köyleri arasında bazalt maden ocağı işletilmek istenmektedir. "ÇED gerekli değildir" kararı verilen bazalt ocağı ile ilgili yöre halkı geçtiğimiz günlerde dava açarak hukuki süreci başlatmışlardır,

Pandeminin en hızlı dönemlerinde 4-5 ay önce iki köyün ortasındaki bir noktada çalışmalara başlayan şirket, bin dönümlük bir alanda işletme ruhsatı almış ve toplam 650 bin lira bedelli bir proje için yüzyıllardır bu bölgede yaşayan insanların evlerinden edilmesine yol açacaktır.

Maden sahasının hemen dibinde bulunan tarihi Karaburna Kalesinin de maden ruhsatlı alan içerisinde yer aldığı, Karaburna Kalesi'nin 2800 yıllık Hitit yazıtlarının bulunduğu 1. derece arkeolojik sit alanıdır.

Maden ruhsatlı alan içerisinde evlerin ve tarlaların da bulunduğu Proje tanıtım dosyasında, maden ruhsatlı alanın tamamının hazine arazisi olarak belirtilmesine rağmen yüzde 80 oranında mera, geri kalan yüzde 20 alanın ise kişisel mülk, tarla, ev ve arsa olduğu görülmektedir.

Bölgede 4-5 aydır tıraşlama ve işletme ön hazırlıkları yapan şirketin 10 yıl için işletme izni aldığını ifade edilmektedir.

Maden sahasını alan şirketin daha işin başında sorumsuzca davrandığı, çalışırken toz çıkmaması için yapması gereken sulamayı bile yapmadığı, işçi sağlığı iş güvenliği konularında da son derece sorumsuz davrandığı, hâlihazırda fiili olarak hasar verilen doğanın yarısının maden ruhsatlı alan dışında kaldığı, yetkililerin bunu görmemezlikten geldiği ve müdahale edilmediği belirtilmektedir.

Bazalt ocağının ileri de Karaburç ve Karaburun köylerini içine alacağı endişesini taşıyan köylüler, Karaburç ve Karaburna köyünde madenciler tarafından işlenen kayaların şirket için adı bir taş olsa da yüzyıllardır burada yaşayan köy halkı ve yabancı hayat için yaşamın ta kendisi olduğu, ayrıca maden ruhsat sahalarının, kırmızı şahin gibi nesli tükenme tehdidi altındaki bazı canlı türlerinin de yaşam alanını tehlikeye soktuğunu belirtmektedirler.

Çevreyi korumanın, Anayasa tarafından devlete ve yurttaşa verilmiş bir ödev olduğunu kaydeden köylüler, üç-beş kişinin kazancı uğruna bir toplum, kültür, tarih, binlerce hektar tarım ve mera alanının talan edileceğine dikkat çekmektedirler.

Anadolu'nun kadim nimetleri olan üzüm bağları ve buğday tarlaları ile ün salmış bu köylerde ülke ekonomisine büyük katkı sağlayan tarım alanları risk altındadır. Yaklaşık 10 yıl önce köylüye ait neredeyse bütün meraların Orman Genel Müdürlüğüne devredilmesiyle zaten hayvanlarını otlatmak yer bulamayan köylüler için, bu maden işletmesi kısımdan başka bir anlam taşımamaktadır.

İnsan yaşamı, yabani hayat, su kaynakları, tarım arazileri, kültürel, sosyal ve psikolojik faktörler de göz önüne alındığında bu madende hiçbir kamu yararı olmadığı açıktır.

ÇED gerekli değildir raporu verilen bazalt maden ocağı işletmesi, Karaburun köyüne sadece 145 metre uzaklıktadır.

Ruhsat sahası içinde bulunan Hitit döneminde kalan Karaburun Kalesi ve Hitit yazıtları ile ilgili proje tanıtım dosyasında herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Oysa PTD'nin ekinde yer alan "Teknik Raporda", bölgenin Kırşehir-Nevşehir-Niğde-Aksaray Çevre Düzeni Planında arkeolojik sit alanı içinde kaldığına dikkat çekilerek ilgili kurumlardan görüş alınması gerektiği ifade edilmektedir. Aynı teknik raporda bölgenin tarımsal nitelikli arazi olduğu ve "jeolojik sakıncalı alan" içerisinde kaldığı belirtilerek 350 metre yakınından fay geçtiğinin altı çizilmiştir.

Bütün bunlara göre;

- 1- Çed gerekli değildir kararı iptal edilecek midir?
- 2- Bu maden sahası için köylüler bilgilendirilmiş midir?
- 3- Çevre köylerde yaşayan insanların itirazları neden dikkate alınmamaktadır?
- 4- Maden ruhsatlı alınan alanın mera ve kişisel mülk olduğu bilinmesine rağmen, bu proje tanıtım dosyasına Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Nevşehir Valiliği nasıl onay vermiştir?
- 5- Maden sahasını alan şirketin, maden ruhsatı alını dışında kalan doğaya zarar vermesine yetkililer neden engel olmamaktadır?
- 6- Teknik raporda, arkeolojik sit alanı olduğu belirtilen bu alan için ilgili kurumlardan görüş alınması gerektiği belirtildiği halde, ilgili kuruluşlardan neden görüş alınmamıştır?
- 7- Teknik raporda, bölgenin tarımsal nitelikli arazi olduğu ve "jeolojik sakıncalı alan" içerisinde kaldığı belirtildiği ve 350 metre yakınından fay geçtiği belirtilmesine rağmen, ilgili kuruluşlardan neden görüş alınmamıştır?
- 8- İnsanların yaşam ve geçim alanlarına, su kaynaklarına, tarım arazilerine, kültürel geçmişe, doğaya ve canlılara zarar verecek olan bu maden işletmesinin izni iptal edilecek midir?